



STORTINGET

Innst. 465 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Meld. St. 15 (2021–2022)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Regulering av pensjoner i 2022 og pensjonisters inntektsforhold

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Meldingen omhandler regulering av pensjoner i 2022 og pensjonisters inntektsforhold.

Anslått effekt av neste års regulering av pensjoner, basert på anslaget for lønnsvekst i statsbudsjettet, budsjetteres på de relevante poster på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett direkte og som en del av den ordinære budsjettprosessen, jf. Prop. 1 S fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Ved behov vil de relevante budsjettpostene korrigeres i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett.

Det skal gjennomføres drøftinger med pensjonistene, de funksjonshemmede og arbeidstakernes organisasjoner om tallgrunnlaget for reguleringen. Drøftingene gjennomføres i møter umiddelbart etter at revidert nasjonalbudsjett er lagt frem.

1.2 Regulering av pensjoner mv. i 2022

1.2.1 INNLEDNING

I 2022 reguleres alderspensjon under utbetaling i tråd med nye regler for regulering av alderspensjon vedtatt av Stortinget våren 2022, jf. Prop. 41 L (2021–2022)

Endringer i folketrygdloven, lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (endret regulering av alderspensjon under utbetaling), Innst. 194 L (2021–2022) og lovvedtak 50 (2021–2022). Forslagene i Prop. 41 L (2021–2022) var begrenset til nødvendige tilpasninger for å kunne gjennomføre regulering av pensjoner under utbetaling med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst fra og med 2022 i påvente av pensjonsutvalgets evaluering.

Etter gjeldende regler skal grunnbeløpet reguleres i samsvar med lønnsveksten. Alderspensjon under opp-tjening, uføretrygd og andre ytelser som blir regulert i tråd med endringer i grunnbeløpet, blir dermed også regulert i samsvar med lønnsveksten.

Det vises til proposisjonens kapittel 2.3, der det redegjøres særskilt for regulering i 2021. Det vises her spesielt til at den særskilte omreguleringen for 2021 var et resultat av at 2021 var et overgangsår mellom de gamle og de nye reglene. Det innebar at alderspensjon under utbetaling og satsene for minste pensjonsnivå og garantipensjon med virkning fra 1. mai fikk en ytterligere økning sammenlignet med reguleringen i det opprinnelige trygdeoppgjøret.

1.2.2 NYE REGLER FOR REGULERING AV PENSJON UNDER UTBETALING OG SATSER FOR MINSTE PENSJONSNIVÅ OG GARANTIPENSJON

I forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 221 S (2020–2021), jf. Representantforslag 53 S (2020–2021), vedtok et enstemmig Storting å endre reglene for regulering av løpende pensjon fra 2022:

«Stortinget ber regjeringen om å legge frem et lovforslag for Stortinget om å regulere løpende pensjoner med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst, som får virkning fra 2022.»

Stortinget vedtok våren 2022 nye regler for regulering av alderspensjon under utbetaling med ikrafttredelse 1. april 2022, jf. Prop. 41 L (2021–2022) og Innst. 194 L (2021–2022).

Alderspensjon under utbetaling fra folketrygden skal fra og med 2022 reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten.

Til grunn for den årlige reguleringen ligger forventet lønnsvekst i reguleringsåret, justert for eventuelle avvik mellom forventet og faktisk lønnsvekst de siste to årene. Forventet lønnsvekst i reguleringsåret settes lik anslaget for gjennomsnittlig årslønnsvekst i revidert nasjonalbudsjett (RNB). Faktisk lønnsvekst de siste to årene settes til årslønnsveksten for lønnstakere under ett, som går frem av nasjonalregnskapet som Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer. Veksten i konsumprisene fra revidert nasjonalbudsjett legges til grunn for årets prisvekst, og det korrigeres for eventuelt avvik i anslått prisvekst og faktisk prisvekst i det foregående året. Faktisk prisvekst for året før reguleringsåret fastsettes av SSB. Det skal ikke korrigeres for avvik i prisveksten for 2021 i reguleringen av løpende alderspensjon i 2022. Det vises til forskrift 6. mai 2011 nr. 465 om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden.

Dette skal også gjelde for regulering av minste pensjonsnivå og garantipensjon samt andre lovfestede pensjonsytelser som i dag har samme reguleringsbestemmelser som folketrygden, eller som viser direkte til reguleringsbestemmelser i folketrygden. AFP i privat sektor reguleres i tråd med de gamle reglene. Forslagene til endringer i de lovfestede offentlige tjenestepensjonsordningene gis også virkning for de øvrige offentlige tjenestepensjonsordningene.

1.2.3 SÆRSKILT OM REGULERINGEN I 2022

Ved Stortingets behandling av Prop. 41 L (2021–2022) jf. innst. 194 L (2021–2022) våren 2022, vedtok Stortinget ingen særregler for hvordan et eventuelt avvik i anslått lønnsvekst for 2021 skulle påvirke reguleringen av løpende pensjoner i 2022. Det ble lagt til grunn at avvik i anslått lønnsvekst ett og to år tilbake i tid skal inngå i samlet lønnsvekst (vekst i grunnbeløpet), og at denne igjen legges til grunn for å beregne gjennomsnittet av lønns- og prisvekst.

Stortinget vedtok at ved regulering av alderspensjon under utbetaling 1. mai 2022 skal det ved beregning av gjennomsnittet av lønns- og prisvekst ikke korrigeres for avvik mellom forventet og faktisk prisvekst året før reguleringsåret.

1.2.4 REGULERING FRA 1. MAI 2022

Ved den årlige reguleringen legges til grunn forventet lønnsvekst i reguleringsåret og justere for eventuelle avvik mellom forventet og faktisk lønnsvekst de siste to årene. Veksten i konsumprisene fra RNB legges til grunn for årets prisvekst.

Lønnsveksten i 2022 ble i RNB anslått til 3,7 pst. For lønnstakere under ett var årslønnsveksten 3,5 pst. i 2021. Ved reguleringen i 2021 ble det lagt til grunn en forventet lønnsvekst i 2021 på 2,4 pst. Det foreligger dermed et positivt avvik ett år tilbake i tid på 1,1 pst. som det skal tas hensyn til. Det foreligger ikke avvik to år tilbake i tid.

Veksten i konsumprisene er anslått til 3,4 pst. Det skal ikke korrigeres for avvik i prisveksten for 2021 i reguleringen av løpende pensjoner i 2022.

Det gjennomsnittlige grunnbeløpet økes fra 104 716 kroner i 2021 til 109 784 kroner i 2022. Nytt grunnbeløp fra 1. mai 2022 er 111 477 kroner. Gjennomsnittet av lønns- og prisvekst er på 4,12 pst. Det gir en prosentvis økning i alderspensjon under utbetaling og satsene for minste pensjonsnivå og garantipensjon på 3,53 pst. fra 1. mai.

Forskrift om grunnbeløp, reguleringsfaktorer, satser for minste pensjonsnivå og satser for garantipensjon i folketrygden fra 1. mai 2022 og virkningstidspunkt for regulering av kravet til minsteinntekt for rett til ytelser etter folketrygdloven kapitlene 4, 8, 9 og 14 ble fastsatt ved kongelig resolusjon 20. mai 2022.

1.2.5 DRØFTINGER MED ORGANISASJONENE OM TALLGRUNNLAGET

Tallgrunnlaget for beregning av lønnsveksten som benyttes ved regulering av grunnbeløpet og pensjoner, skal gjennomgås og drøftes med pensjonistenes, de funksjonshemmedes og arbeidstakernes organisasjoner før samlet lønnsvekst fastsettes. Dette følger av forskrift 6. mai 2011 nr. 465 om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden § 4.

Drøftingsordningen er ytterligere formalisert i avtale av 28. november 2014 mellom regjeringen og pensjonistenes, de funksjonshemmedes og arbeidstakernes organisasjoner om regulering av folketrygdens grunnbeløp og pensjoner. Avtalen regulerer formålet med drøftingene, hvilke organisasjoner som skal representeres på møtene, antall møtedeltagere fra hver organisasjon og gjennomføringen av møtene.

Formålet med drøftingene, så langt det er mulig, er å sikre en felles forståelse mellom partene om forutsetningene som skal legges til grunn for reguleringen. Partene skal også vurdere om det foreligger særlige forhold som har påvirket lønnsutviklingen for enkeltgrupper,

og om effekten av dette skal holdes utenfor ved fastsettingen av lønnsveksten.

Etter at tallgrunnlaget er drøftet med organisasjonene, fastsetter Kongen, med hjemmel i folketrygdloven §§ 1-4, 4-4, 19-14 og 20-18, reguleringsfaktorer og satser for minste pensjonsnivå.

I drøftingsmøtene, som ledes av arbeids- og inkluderingsministeren, deltar:

- Pensjonistforbundet (SAKO-samarbeidet)
- Seniorsaken
- Forsvarets seniorforbund
- Landsforbundet for offentlige pensjonister
- Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
- Samarbeidsforumet av Funksjonshemmedes organisasjoner
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- Unio
- Yrkesorganisasjonens Sentralforbund (YS)
- Akademikerne.

Finansdepartementet er også representert.

I forkant av drøftingsmøtene 13. og 18. mai 2022 ble det 4. april 2022 avholdt et møte mellom organisasjonene og Arbeids- og inkluderingsdepartementet hvor rapporten «Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2022» fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene ble gjennomgått.

Det ble slått fast at anslaget for lønnsveksten i 2022 i RNB er 3,7 pst. Det ble også konstatert at faktisk lønnsvekst for 2021 er beregnet til 3,5 pst. Det foreligger dermed et positivt avvik på 1,1 pst. et år tilbake i tid som skal hensyntas. Det foreligger ikke avvik to år tilbake i tid. Det forelå ikke «særlige forhold» som skulle hensyntas ved beregningen av lønnsveksten. Veksten i konsumprisene er anslått til 3,4 pst. i RNB. Det skal ikke korrigeres for avvik i prisveksten for 2021 i reguleringen av løpende pensjoner i 2022.

Det var ikke uenighet om tallgrunnlaget.

Pensjonistforbundet (SAKO) og SAFO hadde en protokolltilførsel hvor de ga uttrykk for misnøye med resultatet. Organisasjonene mener pensjonistene kun får kompensert halvparten av avviket fra 2021. Organisasjonene viser til at dersom man i trygdeoppjøret i 2021 hadde truffet på anslagene, ville pensjonistene fått 1,1 pst. mer. Organisasjonene viser til at regjeringen velger å halvere kompensasjonen for dette avviket fra 2021. Organisasjonene er skuffet over at regjeringen velger å overse deres krav om å gi noe ekstra til de laveste pensjonene og strammer inn reglene for regulering slik at minstepensjonistene ikke lenger har en noe gunstigere regulering enn øvrige alderspensjonister.

Unio, FFO, LO, Akademikerne, YS, Forsvarets seniorforbund og Senior Norge hadde en samlet protokolltilførsel. Organisasjonene mener det ville vært riktig å etterregulere pensjonene også for halvparten av avviket

mellom anslått prisvekst og faktisk prisvekst i 2021 på 0,7 pst. og ikke bare for halvparten av avviket på lønnsveksten. Organisasjonene påpeker at etterregulering for avvik på både lønnsvekst og prisvekst vil være en naturlig følge av at reguleringen av løpende pensjoner ble lagt om til et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst i fjor.

LOP hadde en egen protokolltilførsel. LOP uttrykte skuffelse over resultatet av trygdedrøftingene. LOP viser til at både lønnsvekst og prisvekst ble 3,5 pst. for 2021, noe som betyr at pensjonistene skulle fått 3,5 pst. økning i fjor. LOP viser til at alderspensjonistene bare får halve avviket for 2021 kompensert, og synes at det er underlig at regjeringen velger å kompensere for lønnsvekst, men ikke for prisvekst.

1.3 Øvrige kapitler i meldingen

1.3.1 EVALUERING AV PENSJONSREFORMEN

12. juni 2020 ble utvalget som skal evaluere pensjonsreformen oppnevnt. Utvalget skal evaluere om de langsiktige målene i reformen vil kunne nås, og se på mulige justeringer for å sikre pensjonssystemets økonomiske og sosiale bærekraft.

Utvalget skal legge frem sin utredning med tilrådingen for Arbeids- og inkluderingsdepartementet innen 15. juni 2022.

Det vises til proposisjonens kapittel 3, der utvalgets mandat og evalueringen av pensjonsreformen er nærmere omtalt.

1.3.2 FAKTORER SOM PÅVIRKER PENSJONISTENES REALINNTEKTSUTVIKLING OG KJØPEKRAFT

Gjennom reguleringen av pensjonene bestemmes den nominelle inntektsutviklingen til pensjonistene. Realveksten fremkommer ved å ta hensyn til prisutviklingen. Både den nominelle og den reelle inntektsutviklingen påvirkes også av endringer i pensjonsreglene. Når det også tas hensyn til skatt, fremkommer utviklingen i pensjonistenes kjøpekraft.

Det vises til proposisjonens kapittel 4, der faktorer som påvirker pensjonistenes realinntektsutvikling og kjøpekraft, er redgjort for, herunder

- Realvekst i alderspensjon.
- Endring av skatt i 2022.
- Vekst i utbetalt pensjon for ulike husholdningstyper.

1.3.3 INNTEKTSUTVIKLING BLANT DEN ELDRE DEL AV BEFOLKNINGEN

Det vises til proposisjonens kapittel 5, der inntektsutvikling i perioden 2010–2020 blant den eldre del av

befolkningen er detaljert redegjort for, jf. «Arbeid, pensjon og inntekt i den eldre befolkningen. Rapport fra Pensjonspolitisk arbeidsgruppe 2022».

1.3.4 MINSTE PENSJONSnivÅ OG LAVINNTEKT BLANT ALDERSPENSJONISTENE

Stortinget har bedt regjeringen om at den årlige meldingen til Stortinget om regulering av pensjoner og pensjonisters inntektsforhold rapporterer om utviklingen i antall mottakere av minste pensjonsnivå samt utviklingen i lavinntekt blant alderspensjonistene. Det vises til proposisjonens kapittel 6, der dette er omtalt.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tuva Moflag, Runar Sjøstad, Trine Lise Sundnes og Torbjørn Vereide, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Anja Ninadotter Abusland og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Kirsti Bergstø, og fra Rødt, Emma Watne, viser til at et enstemmig Stortinget 16. januar 2021 vedtok at pensjoner under utbetaling fra og med 2022 skulle reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst, og at Stortinget i mars 2022 behandlet forslag fra regjeringen om konkrete regler for regulering av pensjon under utbetaling for 2022, jf. Innst. 194 L (2021–2022) og Prop. 41 L (2021–2022). Komiteen viser videre til at det i 2020 ble nedsatt et utvalg som skal evaluere effektene av pensjonsreformen samt foreslå nødvendige tiltak for å sikre den sosiale og økonomiske bærekraften i pensjonssystemet. Utvalget skal levere sin rapport i juni 2022.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen har stadfestet i Hurdalsplattformen at minste pensjonsnivå skal økes, samt at det skal gjennomføres et skjermingstillegg for uføres pensjoner. Prioritering av disse temaene tas ved behandlingen av statsbudsjettet for neste år. Disse medlemmer støtter derfor ikke forslagene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt som innebærer å forskuttere prioriteringer i det ordinære statsbudsjettet for 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at tanken bak pensjonsforliket var at brede forlik, grundige utredninger og involvering av arbeidslivets parter ville gi et forutsigbart og bærekraftig pensjonssystem som ga trygghet og forutsigbarhet til arbeidstakere, ar-

beidsgivere og pensjonister. Målet var at pensjonsordningene skulle stå seg over tid og være motstandsdyktige mot enkeltinteresser, skiftende regjeringer og maktforhold i storting og regjering. Disse medlemmer mener det er avgjørende at endringer i pensjonssystemet bygger videre på disse prinsippene, og at tradisjonen med brede forlik og grundige utredninger ved endringer i pensjonssystemet bør videreføres. Det er et gode at folks pensjonsordninger sikres mot stadige omveltninger og ivaretar brede og helhetlige samfunnshensyn som enkeltaktører og særinteresser ikke trenger å ta hensyn til.

Disse medlemmer mener at omlegging i årets trygdeoppgjør er riktig for å forhindre at pensjonister over lengre tid kan få en utvikling i pensjonen som avviker fra gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Like fullt er det gledelig at hovedprinsippene i pensjonsforliket videreføres, bare med en annen måte å regulere på.

Disse medlemmer understreker samtidig at det er viktig at trygdeoppgjørene gjennomføres etter de føringene som er lagt av Stortinget, også etter at tallgrunnlaget er drøftet med trygdeoppgjørets parter. Disse medlemmer fremhever viktigheten av at man fra 2022 igjen kommer tilbake til regulering av alderspensjon basert på rammer fastsatt av Stortinget i forkant av oppgjørene for å gi dagens og fremtidens pensjonister trygghet for sine pensjoner, og at endringer i pensjonssystemet gjøres ut ifra en helhetlig tilnærming.

Disse medlemmer viser til at i perioden 2013–2021 sørger, det borgerlige flertallet på Stortinget for å øke minstepensjonene med til sammen 21 000 kroner. I tillegg reduserte disse partiene avkortningen for gifte og samboende pensjonister. Videre vil disse medlemmer påpeke at regjeringen Solberg nedsatte pensjonskommisjonen som vil legge frem sin innstilling i juni 2022, og at deres mandat blant annet innebærer å vurdere reguleringen av de laveste pensjonene. Disse medlemmer mener det er viktig å avvente kommisjonens innstilling og gjøre eventuelle endringer helhetlig når regjeringen legger frem sine forslag til oppfølging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen ikke vil korrigere for hele avviket mellom anslaget for lønnsvekst og den faktiske lønnsveksten for 2021. Det betyr et tap av pensjon på 2 mrd. kroner for pensjonistene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er feil at ikke hele dette avviket kompenseres, og viser i den anledning til Fremskrittspartiets alternative forslag til revidert nasjonalbudsjett, hvor det fremmes forslag om at hele dette avviket skal legges inn i årets trygdeoppgjør. Det betyr at 1,4

mrd. kroner dekkes inn i 2022 og resterende 600 mill. kroner i 2023.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser også til Stortingets behandling av Prop. 41 L (2021–2022) jf. Innst. 194 L (2021–2022), hvor medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmet følgende forslag om at hele avviket skal korrigeres i trygdeoppgjøret for 2022:

«Stortinget ber regjeringen korrigere for avviket mellom anslått og faktisk lønnsvekst i 2021 og tillegge dette pensjoner under utbetaling for 2022.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener alle eldre fortjener en verdig pensjonstilværelse. Med rekordhøye priser på mat, drivstoff og strøm sliter de som har minst, aller mest. Minstepensjonister lever fortsatt langt under fattigdomsgrensen EU60. Fremskrittspartiet har gjentatte ganger fremmet forslag om å øke minstepensjonene for å løfte minstepensjonene til over EU60. Forslagene har blitt avvist av flertallet på Stortinget. Disse medlemmer viser til at minstepensjonistene vil fortsette å sakke akterut med regjeringens forslag til trygdeoppgjør for 2022. Det er en utvikling disse medlemmer ikke kan akseptere. Disse medlemmer viser i den forbindelse til Fremskrittspartiets alternative forslag til revidert nasjonalbudsjett, hvor det foreslås 5 000 kroner til økt minstepensjon med virkning fra 1. juli 2022.

Disse medlemmer viser også til Stortingets behandling av Prop. 41 L (2021–2022) jf. Innst. 194 L (2021–2022), hvor medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmet følgende forslag om en opptrappingsplan for minstepensjonistene:

«Stortinget ber regjeringen opprette en opptrappingsplan for minstepensjon i de årlige pensjonsoppgjørene slik at nivået økes med 7 500 kroner årlig, frem til minstepensjonen når fattigdomsmålet EU60. Første økning må komme inn i statsbudsjettet for 2023.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt mener det haster med å redusere forskjellene og bekjempe fattigdom. Disse medlemmer viser til at over 75 pst. av enslige minstepensjonister lever under EUs fattigdomsgrense, ifølge tall fra SSB. Dette er allerede en gruppe som sliter med å få endene til å møtes, og økende priser på mat, strøm og drivstoff rammer disse menneskene ekstra hardt. Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Prop. 41 L (2021–2022) jf. Innst. 194 L (2021–2022), hvor medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Fremskrittspartiet og Rødt foreslo å opprette en opptrappingsplan for minstepensjon i de årlige pensjonsoppgjørene slik at nivået økes med 7 500 kroner årlig, frem til minste-

pensjonen når fattigdomsmålet EU60. Forslaget fikk ikke støtte av flertallet på Stortinget.

Disse medlemmer håper nå at Stortinget kan enes om en noe mindre økning i minstepensjonen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen øke minste pensjonsnivå for enslige med 4 000 kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023.»

«Stortinget ber regjeringen øke minste pensjonsnivå for gifte/samboende med 4 000 kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023.»

Disse medlemmer mener at det er flere elementer ved pensjonssystemet som er usosiale og rammer de som ikke kan stå i jobb til 67 år, som ofte er de som har hatt de tyngste yrkene eller av helsemessige grunner må gå av før. Et eksempel er uføre som ikke har mulighet til å velge å stå lenger i arbeid, slik som en del arbeidsføre har. Disse medlemmer mener at det er urimelig at folk som ikke kan velge å jobbe lenger, får pensjonen sin nedjustert som følge av levealdersjusteringen. Disse medlemmer mener derfor at uføre må skjermes helt mot effekten av levealdersjusteringen og få opptjening til 67 år.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen skjerme uføres alderspensjon helt mot effekten av levealdersjusteringen og gi opptjening til 67 år i ny opptjeningsmodell.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er uenig i måten pensjon reguleres på i 2022 under proposisjonens kapittel 2.4, og viser for øvrig til egne merknader og forslag i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. 194 L (2021–2022), jf. Prop. 41 L (2021–2022).

Komiteens medlem fra Rødt viser til at Rødt var imot å innføre pensjonsreformen, og mener at pensjonene i utgangspunktet skal reguleres i tråd med lønnsveksten. Dette medlem mener at det er urettferdig at pensjonistene skal få en lavere inntektsvekst enn resten av samfunnet. Det er spesielt kritikkverdig at minstesatsene i alderspensjonen i folketrygden underreguleres. Minstepensjonene bør økes, ikke kuttes sammenlignet med lønsmottakerne.

Dette medlem viser til Rødts forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2022, der partiet foreslår å øke minstepensjonene med 4 000 kroner fra 1. juli og regulere pensjoner høyere enn regjeringen i 2022.

Dette medlem viser til avviket på 1,1 pst. mellom anslått og reell lønnsvekst i 2021 og at kun halvpar-

ten av dette avviket inkluderes i beregningen av reguleringen av pensjoner i 2022. Dette medlem viser til Stortingets behandling av Innst. 194 L (2021–2022), jf. Prop. 41 L (2021–2022), der Rødt, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti foreslo at hele dette avviket burde korrigeres i trygdeoppgjøret for 2022. Forslaget ble nedstemt i Stortinget og kan ikke reises på nytt i denne sesjonen.

Dette medlem viser til at Unio, FFP, LO, Akademikerne, YS, Forsvarets seniorforbund og Senior Norge mener at avviket på både lønns- og prisvekst i 2021 bør etterreguleres i 2022. Dersom avviket på pris- og lønnsvekst korrigeres i årets regulering av pensjonene, vil pensjonsreguleringen bli 0,36 pst. høyere, ifølge Finansdepartementet. Dette gir en mer moderat økning av pensjonene i 2022 enn forslaget om at hele avviket på lønnsvekst skal etterreguleres.

Dette medlem mener at det ikke er pensjonistenes feil at pris- og lønnsveksten i 2021 endte annerledes enn forutsatt, og at pensjonistene bør få kompensert for avviket i år.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en ny regulering i 2022 av løpende alderspensjoner, minste pensjonsnivå og garantipensjon i folketrygden, samt pensjon fra de andre lovbestemte ordningene, som kompenserer for avviket mellom anslått og faktisk lønns- og prisvekst i 2021.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen øke satsene for garantipensjon med 4 000 kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023.»

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen øke minste pensjonsnivå for enslige med 4 000 kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen øke minste pensjonsnivå for gifte/samboende med 4 000 kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen skjerme uføres alderspensjon helt mot effekten av levealdersjusteringen og gi opptjening til 67 år i ny opptjeningsmodell.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen øke satsene for garantipensjon med 4 000 kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023.

Forslag fra Rødt:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en ny regulering i 2022 av løpende alderspensjoner, minste pensjonsnivå og garantipensjon i folketrygden, samt pensjon fra de andre lovbestemte ordningene som kompenserer for avviket mellom anslått og faktisk lønns- og prisvekst i 2021.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Meld. St. 15 (2021–2022) – Regulering av pensjoner i 2022 og pensjonistenes inntektsforhold – vedlegges protokollen.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 10. juni 2022

Kirsti Bergstø

leder

Runar Sjøstad

ordfører

